

AKP NASIL ÇÖKÜYOR?

Aydınlık Gazetesi, 13 Temmuz 2013

Yıldırım Koç

AKP'nin 2012 yılına kadar 10 yıl boyunca sağladığı sahte "istikrar"ın temel dayanaklarından biri kredi kartı ve tüketici kredisi kullanımındaki patlamaydı.

Bugün çeşitli türlerdeki gericiliğin hakim olduğu bölgeler dışındaki kentlerde milyonlarca insanın başkaldırmasında ve "hükümet istifa" sloganını her türlü baskıya karşın kitlesel bir biçimde dile getirmesinde, tamamlanamamış Kemalist devrimimize veya milli demokratik devrimimize yönelik sistemli saldırının yanı sıra, iktisadi nedenler de vardır.

Bir arkadaşım bir AKP'liyle tartışıyormuş. AKP'li ona, "bu dönemde ne satınalmak istediniz de alamadınız?" demiş.

Gerçekten 2002 yılı sonlarından 2012 yılı sonlarına kadar halkımızın büyük bölümü hep arzulanan hedeflere, özellikle "başını sokacağı bir ev"e ve "ayağını yerden kesen bir araba"ya kavuştu.

Televizyonlarda her gün reklamı yapılan çeşitli dayanıklı tüketim mallarını satın alabildi.

Ancak satınalınanlardaki artışın gerisinde güçlenen bir ekonomi ve artan gerçek gelirler yoktu.

Bu dönemde insanların gerçek gelirlerinde ciddi düşüşler de yaşanmadı. Bazı kesimlerin gelirlerinde gerçek anlamda artışlar bile oldu.

Ancak insanların harcamaları, gelirlerinin çok ötesine geçti.

Bu rahatlık, tüketicilerde, sanayicilerde, tüccarlarda, esnaf-sanatkarda bir "istikrar" havası yarattı.

"istikrar" rahatlatıcıdır; özellikle yaşam standardınızın yükseldiğini de düşünüyorsanız.

Bu "istikrar"ın sağlanmasının ana dayanaklarından biri tüketici kredileri ve kredi kartlarıydı.

Bu borçlanma süreci birçok kesimin gereksinimine yanıt verdi.

Bankalar, sanayicilere satamadıkları kredileri tüketicilere sattılar.

Sanayiciler, bu yolla artan talep sayesinde aşırı değerli Türk Lirasının olumsuz etkilerini ve ekonomik krizin derinleşen olumsuzluklarını bir ölçüde aşabildi.

Piyasa canlanınca, esnaf-sanatkar da bundan payını aldı.

Ancak sahte cennet artık tükendi.

Artık insanlar uyuşturucu bağımlısı gibi tüketici kredisi ve kredi kartı bağımlısı oldu.

Kolayca yapılan harcamalar nedeniyle hızla artan kişisel borçların geri ödenmesinde büyük zorluklar başladı.

Haziran başkaldırısının gerisindeki iktisadi nedenlerden biri, bu tıkanmadır.

2002 yılı sonunda, AKP iktidara geldiğinde, yıl sonu itibarıyla tüketici kredisi bakiyesi 2,8 milyar TL imiş. Bu borcu 1,7 milyon kişi almış. 2013 yılı Mayıs ayı sonu verilerine göre, tüketici kredisi bakiyesi 193,3 milyar liraymış. 13,8 milyon kişinin tüketici kredisi borcu varmış.

2002 yılı içinde kredi kartlarıyla 22,6 milyar liralık alışveriş yapılmış, 3,1 milyar lira nakit olarak çekilmiş (toplam 25,7 milyar TL). 2012 yılında kredi kartlarıyla 365,1 milyar liralık alışveriş yapılmış ve nakit çekilmiş. 2012 yılının ilk 5 ayında 140,9 milyar liralık işlem yapılmışken, 2013'nin ilk 5 ayında 169,1 milyar liralık işlem yapılmış.

Borç yığının kamçısıdır.

Haziran başkaldırısını bir de kırbaçlanan borçlunun tepkisi boyutuyla düşünmekte yarar var.

AKP'nin çeşitli araçlar kullanarak yarattığı sahte "istikrar"ın sonuna gelindi. Dünyada ve Türkiye'de derinleşen ekonomik kriz, AKP'nin çöküşünü hızlandırıyor.

	Yıl Sonu İtibariyle Tüketici Kredisi Bakiyesi (Milyar TL)	Yıl Sonu İtibariyle Tüketici Kredisi Kullanmış Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	Yıl İçinde Kredi Kartı Kullanımı (Milyar TL)
2002	2,8	1,7	25,7
2003	8,3	2,5	40,3
2004	16,8	3,5	65,7
2005	28,3	5,8	86,5
2006	45,2	5,6	109,2
2007	64,0	6,9	142,8

2008	78,8	9,2	186,5
2009	88,3	9,9	204,7
2010	122,2	11,3	236,5
2011	159,2	12,4	293,8
2012	182,1	13,2	365,1
2013	193,3 (Mart sonu itibariyle)	13,8	169,1 (Mayıs sonu itibariyle)